

Lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiaan ja palveluverkkosuunnitelmaan

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 173

232/00.04.01.02/2024

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen – Siun soten palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman luonnokset ovat lausuttavana 23.8.2024 saakka. Lausuntokierros on kaikille avoin, eli sen aikana niin asukkailla, henkilökunnalla kuin hyvinvointialueen eri sidosryhmilläkin on mahdollisuus arvioida valmisteilla olevia suunnitelmia omasta näkökulmastaan.

Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma ohjaavat hyvinvointialueen toimintaa pitkälle tulevaisuuteen. Palvelustrategia laaditaan 15 vuoden ajalle eli pitkälle 2030-luvun lopulle saakka. Palvelustrategiassa määritetään miten sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut järjestetään Pohjois-Karjalassa. Palveluverkkosuunnitelmassa määritellään, missä sosiaali- ja terveyskeskusten, -asemien ja palvelupisteet sijaitsevat.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta päätettiin aluevaltuustossa ensimmäisen kerran kesäkuussa 2023. Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi toukokuussa 2024 aluevaltuuston päätöksen, koska silloiseen valmisteluun oli osallistunut esteellisiä henkilöitä. Palvelustrategia ja palveluverkkosuunnitelma valmistellaan ja päätetään sen takia uudelleen kesän ja syksyn 2024 aikana.

Nyt lausuttavana olevassa palveluverkkosuunnitelmassa todetaan sanatarkasti seuraavasti:

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko

- sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI
- sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerein vähäisempää)

Sote-palvelupiste täydentää suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta

- Palveluita tuotetaan sinne sote-keskuksesta tai sote-asemalta

1. Poikkeus on Joensuu

- Siilaisen sairaalan yhteydessä tuotetaan myös muita palveluita
- Joensuun sote-keskuksesta tuotetaan alueellisia palveluita, kuten digitaalisen sote-keskuksen palvelut

2. Poikkeus on Kontiolahti

- Joensuun läheisen sijainnin vuoksi osa palveluista tuotetaan Joensuun sote-keskuksesta, sisältää myös vuodeosaston.

Olennessa muutos aiemmin hyväksyttyyn palveluverkkosuunnitelmaan verrattuna on se, että nyt Kontiolahden kirkonkylälle esitetään laajaa palvelua tarjoavan sote-keskuksen sijaan vain sote-asemaa. Palveluverkkosuunnitelmassa olevan määritelmän mukaan sote-asemalla esimerkiksi hoitajan ja lääkärin vastaanottoa voi olla tarpeen

mukaan 1-5 päivänä viikossa. Muut tarjottavat palvelut on määritelty hyvin epämääräisesti. Palveluverkkosuunnitelman mukaan esimerkiksi osalla sote-asemia tarjotaan suun terveydenhuollon lasten- ja nuorten palveluita, lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalveluja sekä toimintakykyä tukevia palveluja. Näytteenottopalveluita ja vierianalytiikkaa tarjottaisiin vain suppeasti.

Kirjaus jättää täysin auki sen, missä laajuudessa näitä palveluita todellisuudessa tullaan tarjoamaan. Kontiolahden kunta on yli 15 000 asukkaallaan Pohjois-Karjalan toiseksi suurin kunta, mutta nyt lausuttavana olevassa suunnitelmassa kunta olisi saamassa pahimmillaan samantasoisien sote-aseman kuin pienemmissä kunnissa. Vaikka myös Kontiolahden kunnan väestö ikääntyy ja aikuisten ja ikäihmisten palveluiden tarve kasvaa, on Kontiolahden syntyvyys ylivoimaisesti maakunnan suurinta asukaslukuun suhteutettuna. Vuonna 2023 Kontiolahdella syntyi 168 lasta, mikä edellyttää ehdottomasti kattavien lasten ja perheiden palveluiden tarjoamista lähipalveluna kunnassa.

Kontiolahden kirkonkylän nykyinen terveysasema valmistui vuoden 2022 alussa, eli noin 2,5 vuotta sitten. Terveysasema suunniteltiin silloin hyvässä yhteistyössä Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Siun soten kanssa. Tarkoituksena oli, että terveysasema tarjoaa laajoja palveluita pois lukien röntgen. Terveysasema on palvelut kontiolahtelaisten lisäksi tarpeen mukaan myös esimerkiksi Juuan eteläosan asukkaita sekä Enon pitäjän asukkaita. Terveysaseman yhteyteen rakennettiin myös vuodeosasto. Nyt esillä olevassa palveluverkkosuunnitelmassa myös vuodeosastoa koskeva kirjaus on epämääräinen ja kirjaus mahdollistaa jopa koko vuodeosaston siirtämisen Joensuuhun.

Palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman luonnokset sekä lisätietoa aiheesta löytyvät Siun soten verkkosivuilta: www.siunsote.fi/palvelustrategia.

Lausunto tulee toimittaa viimeistään 23.8.2024 hyvinvointialueen kirjaamoon. Kirjaamoon toimitetuissa lausunnoissa pyydetään mainitsemaan asianumero 4631/00.01.02.01/2024.

Kontiolahden kunnan vammaisneuvosto on antanut lausuntonsa 13.8.2024 ja eläkeläisneuvosto 14.8.2024.

Liitteet:

- 1) Palvelustrategialuonnos
- 2) Sosiaali- ja terveystieteiden, -asemien ja palvelupisteiden palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2038
- 3) Kontiolahden vammaisneuvoston lausunto
- 4) Kontiolahden eläkeläisneuvoston lausunto
- 5) Kontiolahden nuorisovaltuuston lausunto

Lisätietoja: kunnanjohtaja Jari Tuononen, p. 050 435 8700

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää todeta Kontiolahden kunnan lausuntona, että Kontiolahden kunta ei hyväksy aiemmassa palveluverkkosuunnitelmassa kuvatun sote-keskuksen muuttamista suppeampia palveluita tarjoavaksi sote-asemaksi.

Perusteluina kunnanhallitus toteaa, että Kontiolahti on maakunnan

toiseksi suurin kunta. Kontiolahden terveysasemalla toimii terveyskeskussairaala, jota ei muiden sote-asemien yhteydessä ole. Kunnan syntyvyys ja sen myötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja koululaisten määrä on maakunnan mittakaavassa poikkeuksellisen suuri. Kattavat lähipalvelut varhaisessa vaiheessa vähentävät erikoissairaanhoidon tarvetta myöhemmin. Toisaalta Kontiolahden kunnan väestö ikääntyy lähitulevaisuudessa, joten myös työikäisten ja ikäihmisten palveluiden tarve tulee kasvamaan. Kontiolahden kunta ei ole vakuuttunut siitä, että Joensuun sote-keskus pystyisi tarjoamaan kontiolahden asukkaille riittävät palvelut, mikäli Kontiolahdelle jäisi vain sote-asema. Lisäksi tulee huomioda, että maantieteellisesti laajan Kontiolahden kunnan pohjois-osista matkaa Joensuun sote-keskukseen tulee yli 50 kilometriä. Lisäperusteluja on esitetty esittelytekstin yhteydessä.

Päätös:

Kunnanjohtajan uusi ehdotus:

Kunnanhallitus päättää todeta Kontiolahden kunnan lausuntona, että Kontiolahden kunta ei hyväksy aiemmassa palveluverkkosuunnitelmassa kuvatun sote-keskuksen muuttamista suppeampia palveluita tarjoavaksi sote-asemaksi. Kontiolahden kunta vaatii, että Kontiolahden kunnassa tulee jatkossakin olla laajan palvelun sote-keskus.

Perusteluina kunnanhallitus toteaa, että Kontiolahti on maakunnan toiseksi suurin kunta yli 15 000 asukkaallaan. Kunnan syntyvyys ja sen myötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja koululaisten määrä on maakunnan mittakaavassa poikkeuksellisen suuri. Vuonna 2023 Kontiolahdella syntyi 168 lasta, mikä edellyttää ehdottomasti kattavien lasten ja perheiden palveluiden tarjoamista lähipalveluna kunnassa. Kattavat lähipalvelut varhaisessa vaiheessa vähentävät erikoissairaanhoidon tarvetta myöhemmin. Kontiolahden kirkonkylän nykyinen terveysasema valmistui vuoden 2022 alussa, eli noin 2,5 vuotta sitten. Terveysasema suunniteltiin silloin hyvässä yhteistyössä Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Siun soten kanssa. Tarkoituksena oli, että terveysasema tarjoaa laajoja palveluita pois lukien röntgen. Terveysasema on palvelut kontiolahtelaisten lisäksi tarpeen mukaan myös esimerkiksi Juuan eteläosan asukkaita sekä Enon pitäjän asukkaita. Terveysaseman yhteyteen rakennettiin myös vuodeosasto. Nyt esillä olevassa palveluverkkosuunnitelmassa myös vuodeosastoa koskeva kirjaus on epämääräinen ja kirjaus mahdollistaa jopa koko vuodeosaston siirtämisen Joensuuhun.

Toisaalta Kontiolahden kunnan väestö ikääntyy lähitulevaisuudessa, joten myös työikäisten ja ikäihmisten palveluiden tarve tulee kasvamaan. Kontiolahden kunta ei ole vakuuttunut siitä, että Joensuun sote-keskus pystyisi tarjoamaan Kontiolahden asukkaille riittävät palvelut, mikäli Kontiolahdelle jäisi vain sote-asema. Lisäksi tulee huomioda, että maantieteellisesti laajan Kontiolahden kunnan pohjoisosista matkaa Joensuun sote-keskukseen tulee yli 50 kilometriä. Kontiolahden kunnan väestömäärä ja väestön palvelutarve huomioiden Kontiolahdella on selkeä tarve sote-keskuksen palveluille nyt ja tulevaisuudessa, eikä palvelutarpeessa ole tapahtunut muutosta aiempaan palveluverkkosuunnitelmaan verrattuna.

Kunnanhallitus päätti todeta Kontiolahden kunnan lausuntona, että Kontiolahden kunta ei hyväksy aiemmassa palveluverkkosuunnitelmassa kuvatun sote-keskuksen muuttamista

suppeampia palveluita tarjoavaksi sote-asemaksi. Kontiolahden kunta vaatii, että Kontiolahden kunnassa tulee jatkossakin olla laajan palvelun sote-keskus.

Perusteluina kunnanhallitus toteaa, että Kontiolahti on maakunnan toiseksi suurin kunta yli 15 000 asukkaallaan. Kunnan syntyvyys ja sen myötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja koululaisten määrä on maakunnan mittakaavassa poikkeuksellisen suuri. Vuonna 2023 Kontiolahdella syntyi 168 lasta, mikä edellyttää ehdottomasti kattavien lasten ja perheiden palveluiden tarjoamista lähipalveluna kunnassa. Kattavat lähipalvelut varhaisessa vaiheessa vähentävät erikoissairaanhoidon tarvetta myöhemmin.

Kontiolahden kirkonkylän nykyinen terveysasema valmistui vuoden 2022 alussa, eli noin 2,5 vuotta sitten. Terveysasema suunniteltiin silloin hyvässä yhteistyössä Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Siun soten kanssa. Tarkoituksena oli, että terveysasema tarjoaa laajoja palveluita pois lukien röntgen. Terveysasema on palvelut kontiolahtelaisten lisäksi tarpeen mukaan myös esimerkiksi Juuan eteläosan asukkaita sekä Enon pitäjän asukkaita. Terveysaseman yhteyteen rakennettiin myös vuodeosasto.

Nyt esillä olevassa palveluverkkosuunnitelmassa myös vuodeosastoa koskeva kirjaus on epämääräinen ja kirjaus mahdollistaa jopa koko vuodeosaston siirtämisen Joensuuhun.

Toisaalta Kontiolahden kunnan väestö ikääntyy lähitulevaisuudessa, joten myös työikäisten ja ikäihmisten palveluiden tarve tulee kasvamaan. Kontiolahden kunta ei ole vakuuttunut siitä, että Joensuun sote-keskus pystyisi tarjoamaan Kontiolahden asukkaille riittävät palvelut, mikäli Kontiolahdelle jäisi vain sote-asema. Lisäksi tulee huomioida, että maantieteellisesti laajan Kontiolahden kunnan pohjoisosista matkaa Joensuun sote-keskukseen tulee yli 50 kilometriä. Kontiolahden kunnan väestömäärä ja väestön palvelutarve huomioiden Kontiolahdella on selkeä tarve sote-keskuksen palveluille nyt ja tulevaisuudessa, eikä palvelutarpeessa ole tapahtunut muutosta aiempaan palveluverkkosuunnitelmaan verrattuna.

Jertta Harinen jääväsi (edustusjäävi) itsensä asian käsitellyn ja päätöksenteon ajaksi. Harinen poistui kokouksesta 17.12.- 17.27 väliseksi ajaksi.